

Padborg 2019-11-26

Dansk-tysk grænseland i fokus

KursKultur 2.0 bevilger første ansøgninger

(Region Sønderjylland-Schleswig) 2020 og 100-års jubilæet for den demokratiske grænsedragning i 1920 er emne i flere af de projekter, der netop har modtaget støtte gennem KursKulturs kultur- og netværkspulje. Danske og tyske unge vil f.eks. blive inviteret til workshops for at diskutere historiens forløb og betydningen af demokratiske værdier. Desuden vil de assisteret af professionelle kunstnere sammen skabe grænsesten i form af lerfigurer. Et andet projekt skal munde ud i særlige byture mellem Sønderborg og Flensburg, som ikke kun er interessante for turister men for alle borgerne i grænselandet.

Der er også givet støtte til et seminar, hvor historisk interesserede får mulighed for at diskutere følgerne af grænsedragningen, og til en film på dansk og tysk samt på regionalsprogene sønderjysk, frisisk og plattysk, som på humoristisk og subtil måde beskæftiger sig med jubilæet. Hvem der har lyst til endnu mere film kan tage plads i den mobile biograf, se kortfilm og selv blive del af en film om forskellige syn på grænsen og grænselandet. Også teater og musik blev støttet. Kalejdoskop-projektet involverer elever fra otte år, der skal være med til at opføre en musik- og teaterforestilling med dans. Og sidst men ikke mindst vil tolv danske og tyske kunstnere og skribenter være med i et udstillingsprojekt.

Udover grænsejubilæet vil de bevilgede projekter tage mange andre spændende emner op. Projektet „Tekstil-udveksling“ henvender sig til flere generationer, der skal mødes omkring traditionelle håndarbejdsformer, og i projektet „Masterclass“ får musikstuderende mulighed for at dygtiggøre sig i korledelse. I alt blev der bevilget 10 projekter med et samlet budget på 1.045.495 DKK. Korte sammenfatninger af alle projekter kan læses på de næste sider eller på www.kulturfokus.dk => KursKultur => Mikroprojekter.

Det er første gang, at bevillingsudvalget i KursKultur 2.0 projektet har taget stilling til ansøgninger. „Det er meget positivt, at vi på trods af en kort ansøgningsfase fik så mange kvalificerede projekter. Jeg glæder mig særligt over, at der er så stor interesse for at bruge 100 året for genforeningen til at markere det gode naboskab gennem kulturelle projekter, der tematiserer grænselandets udvikling og fremtid. Næste ansøgningsfrist er i februar 2020, og i udvalget er vi meget optaget af at få spredt budskabet om støttemidlerne til kulturaktører og de kommuner, hvorfra vi endnu ikke modtager så mange ansøgninger“, udtaler Kjeld Thrane næstformand for Kulturudvalg Sønderjylland-Schleswig og formand for Udvalget for Kultur og Fritid i Haderslev Kommune.

KursKultur 2.0 finansieres med støtte fra Region Sønderjylland-Schleswigs partnere, de regionale idrætsorganisationer, UC Syddanmark, Europa-Universität Flensburg, Professionshøjskolen Absalon, Museum Lolland-Falster, Næstved Kommune, Museum Sønderjylland, Kulturministeriet og Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur des Landes Schleswig-Holstein. Dette projekt finansieres af midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling.

Det dansk-tyske grænselands aktører kan desuden søge støtte gennem KursKultur 2.0s transport- og strakspulje. Kultur- og netværkspuljens frist er den 27. februar 2020. Yderligere informationer, ansøgningsskemaer og kriterier: www.kulturfokus.dk => KursKultur: støttemuligheder.

Kultur- og netværkspulje: Bevilgede projekter

"Human Atlas of co-existence"

I anledning af 100-året for grænsedragningen skal den årlige UngDanmark samling i 2020 afholdes i Sønderborg som et dansk-tysk arrangement. Sønderborg Ungdomsskole og Ostseeschule Flensburg er gået sammen om at invitere 200 unge fra Danmark og Tyskland for at give dem en platform for at arbejde med emnerne uddannelse, demokrati og sameksistens. Arrangementet finder sted sidste weekend i marts, hvor der skal gennemføres 3 workshops. I den 1. workshop skaber de unge en fælles grænsesten, bestående af minimum 100 lerfigurer, som de unge fremstiller parvis. Værket ledsages af en fotoinstallation, som de unge udfører i fællesskab. I den 3. workshop skal de unge udvikle et koncept for, hvordan de kan fremme demokratiske værdier. De tre workshops ledes af en professionel keramiker, en fotograf og en ph.d. i kulturdesign.

Partnere: Sønderborg Ungdomsskole, Ostseeschule Flensburg

Øvrige: UngDanmark

Workshops: 27.-29. marts 2020 / Der er endnu ikke fastlagt en dato for ferniseringen.

Bevilget beløb: 150.000 DKK

Tekstil-Udveksling-Grænseoverskridende

Danske og tyske familietandems (bedsteforælder-barnebarn, forælder-barn osv.) mødes til en fælles weekend. Her skal de udover at lære om traditionelle tekstile håndarbejdsteknikker (filte, sy, strikke, væve) også lære yderligere teknikker at kende, mens de falder i snak. En dansk og en tysk tandemgruppe vil altid arbejde sammen. Grupperne vil blive understøttet af studerende fra Uni Flensburg, der også vil være ansvarlig for at dokumentere projektets aktiviteter og resultater. Derudover vil en dansk tekstildesigner og en kunstner præsentere teknikkerne for deltagerne. Weekenden afsluttes med en offentlig udstilling med de fremstillede tekstiler og kunstværker.

Partnere: Tønder Kulturskole, Europa-Universität Flensburg, Nibøl Danske Skole, Ludwig Andresen Schule Tøndern

Weekend: april 2020

Bevilget beløb: 43.463 DKK

To byer – en historie

I anledning af 100-året for genforeningen er Sønderborg Turistbureau og Tourismus Agentur Flensburger Förde (TAFF) gået sammen om at udvikle byvandningsprojektet "To byer – en historie". Formålet er at formidle byernes fælles historie til borgerne i grænseregionen samt til turister.

Tyske og danske guider skal i fællesskab og på baggrund af deres respektive tilbud udarbejde en guidet tur, der afspejler Flensborgs og Sønderborgs sammenhængende historie frem til 1920. Til dette formål afholdes en workshop for guiderne.

Den udarbejdede byvandring på tværs af grænsen vil blive afprøvet på to forskellige dage. Den ene dag starter turen med en guidet tur i Flensburg. Derefter tager deltagerne til Sønderjylland. I bussen bliver de underholdt med yderligere historier. Der er planlagt pauser i Gråsten og Broager. Turen slutter med en guidet tur i Sønderborg og hjemrejsen til Flensburg. Den anden dag har samme indhold men starter og slutter i Sønderborg.

Partnere: Sønderborg Turistbureau, Tourismus Agentur Flensburger Förde (TAFF)

Øvrige: DSJ Destination Sønderjylland

Tur 1: marts 2020

Tur 2: juni 2020

Bevilget beløb: 32.780 DKK

Følgerne af Slesvigs deling

I anledning af 100-året for grænsedragningen arrangerer Rigsarkivet Aabenraa og Landesarchiv Schleswig-Holstein et seminar, der har til formål at fremhæve de længerevarende følger af grænseændringen i 1920 for henholdsvis Sønderjylland (Nordslesvig) og Sydslesvig. Seminaret afholdes over to dage, den 27. marts 2020 i Landesarchiv Schleswig-Holstein i Schleswig og den 28. marts 2020 i Rigsarkivet i Aabenraa. Programmet byder på en række foredrag af fagfolk fra både nord og syd for grænsen

Seminaret er åbent for alle historisk interesserede.

Partnere: Rigsarkivet Aabenraa, Landesarchiv Schleswig-Holstein

Seminar: 27. og 28. marts 2020

Bevilget beløb: 29.900 DKK

Kroen ved Vidåen – Filmen

Projektet har til formål at producere en humoristisk film på 60-75 minutter, som på en subtil måde skal markere 2020-jubilæet. I centrum af fortællingen står den fiktive "Kroen ved Vidåen", hvor mennesker nord og syd for grænsen mødes og diskuterer politiske, historiske og samfundsmæssige emner på tysk, dansk, frisisk, sønderjysk og plattysk. Filmen skal vise den unikke sproglige og kulturelle mangfoldighed på vestkysten. Det er planlagt at vise filmen i 3-4

lokale biografer og senere på nettet.

Projektet bygger videre på et hørespilsprojekt fra 2010/11 med samme navn.

Partnere: Bund Deutscher Nordschleswiger, Nordfriisk Teooter e.V.

Bevilget beløb: 236.000 DKK

Grænseoverskridende stemmer – en masterclass i korledelse

Det er planlagt at afholde en masterclass i korledelse på Det Syddanske Musikkonservatorium (SDMK) i Esbjerg med deltagelse af studerende fra konservatoriet i Lübeck og SDKM.

Masterclassen vil blive gennemført i tilknytning til Folkemødet i Ribe i Kristi-Himmelfartsferien 2020. Kursusleder vil være professor Morten Schuldt-Jensen fra Staatliche Hochschule für Musik Freiburg, og desuden vil kammerkoret fra Freiburg deltage. Interesserede har mulighed for at følge masterclass-undervisningen, der også vil blive afsluttet med en offentlig koncert.

Partnere: Syddansk Musikkonservatorium, Musikhochschule Lübeck

Masterclass: maj 2020

Bevilget beløb: 49.800 DKK

Vennernes Fest - Mojn binder regionens perler sammen

Projektpartnerne ønsker i anledning af 100-året for grænsedragningen at arrangere en stor familie- og venskabsfest, der afspejler grænselandets kulturelle mangfoldighed med mindretal, flertal og øvrige kulturelle grupper. Festen skal afholdes den 6. juni på området Solitüde i Flensburg, hvor der vil være mange forskellige tilbud med musik, leg, bevægelse, mad og drikke, kunst og teater. Der vil være et særligt fokus på nabosprogene dansk og tysk. På scenen vil der blive præsenteret et dansk-tysk program. Der indsættes en shuttlebus, der skal transportere gæster fra Danmark.

Partnere: Deutscher Sprach- und Schulverein für Nordschleswig, ADS-Grenzfriedensbund e.V., Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

Vennernes Fest: 6. juni 2020

Bevilget beløb: 108.639 DKK

Mobil kortfilmbiograf 2020

Projektpartnerne vil i løbet af tyve dage invitere borgere til at besøge en ombygget campingvogn, der nu fungerer som en moderne minibiograf med tolv siddepladser. Den mobile biograf vil blive opstillet i forbindelse med festivaler og byfester på henholdsvis den danske og tyske side af grænsen.

Filmene, der vises, vil blive udvalgt af Odense International Film Festival i samarbejde med Theaterwerkstatt Pilkentafel og Karsten Wiesel, kunstnerisk leder af Flensburger Kurzfilmtage. Under turnéen optages en interviewfilm med de besøgende, der skal give et indtryk af de besøgendes opfattelse af, hvad der er typisk dansk og tysk, og dokumentere historier og meninger

om livet i grænseregionen. Forskellige versioner af interviewfilmen vil blive vist i den mobile biograf, der også vil vise danske og tyske film. Filmene vil handle om forholdet mellem Danmark og Tyskland samt om livet i grænselandet. Publikum vil få en kort introduktion til de udvalgte film.

Partnere: OFF – Odense International Film Festival, Theaterwerkstatt Pilkentafel

Kino turné: forår/sommer 2020

Bevilget beløb: 94.913 DKK

Kalejdoskop

Kalejdoskop er et musik- og teaterprojekt for børn og unge fra 8 års alderen. Elever fra Kreismusikschule Nordfriesland, musik- og teaterlever fra Tønder Kulturskole, balletlever fra NoBorders Company og teaterlever fra en endnu ikke udvalgt tysk institution vil forberede den fælles forestilling, der i anledning af 100-året for grænsedragningen vil handle om emner som "vi og dem", "det tyske og det danske" og "det fælles tredje". Forestillingens musik vil blive komponeret særligt til anledningen. Børnene vil øve i deres respektive institutioner og til sidst mødes til en fælles øveweekend i Tønder. Projektet afsluttes med to offentlige optrædener i Husum og Tønder.

Partnere: Tønder Kulturskole, Kreismusikschule Nordfriesland

Gennemførelse: januar – november 2020

Bevilget beløb: 200.000 DKK

Møder i grænselandet

"Møder i grænselandet" er et udstillingsprojekt, der knytter an til afstemningen/genforeningen i 1920. I alt 12 danske og tyske billedkunstnere og forfattere vil blive inviteret til sammen at skabe en fælles fortælling om grænselandet. Med udgangspunkt i billedkunstnerens værk udfærdiger forfatteren/digteren en tekst, der forholder sig til værket. I udstillingen vises de billedkunstneriske værker med de tilhørende tekster. Udstillingen skal præsenteres i Sønderborg, Aabenraa, Haderslev, Ribe, Flensburg og mindst et yderligere udstillingssted i Tyskland. I forbindelse med udstillingen udgives et katalog.

Partnere: Sønderborg Bibliotek; Kunst & Co – Verein für Gegenwartskunst, Flensburg; Verband Deutscher Büchereien Nordschleswig

Gennemførelse: fra februar 2020

Bevilget beløb: 100.000 DKK